

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Helsinge Børnehuse
2023

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan udarbejdes, og at det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet tilrettelægges og udøves inden for rammerne af den pædagogiske læreplan. ▪ Lederen af dagtilbuddet er også ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan."

Dagtilbudslovens § 9, stk. 1

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft fokus på, hvad bevægelse kan gøre for det enkelte barn, samt for børnefællesskaberne. I forbindelse med en re-certificering af vores ene afdeling, samt et samarbejde med den lokale gymnastikforening.

Børn lærer gennem kroppen, derfor har en stor del af vores fokus været på om vi opstiller rammer og pædagogiske læringsmiljøer, der indbyder til at børn kan eksperimentere, bruge, udfordre og mærke deres kroppe. Vi ser læringsmiljøet som en vigtig understøttende del, for at give børn, og især børn der kan have mindre erfaring med deres kropslighed/genkendelse, en god mulighed for videreudvikling. Vi har derfor haft fokus på, hvordan vi, ved at gå forrest og ved at have faglige didaktiske overvejelser, har kunnet skabe et læringsmiljø der kunne blive tilpasset den enkelte gruppe eller det enkelte barn, så der har været størst mulig proces for videreudvikling.

Vi ønsker fortsat fokus på dette område, og finder at det går hånd i hånd med Thea Thyrrer teorier. Bl.a. vil vi uddanne egne "specialister" –sanseintegration og bevægelses-mentorer.

Vi har haft en forstærket fokus på sprog, i forbindelse med at størstedelen af personalegruppen har været på *Sprogklar* kursus. Sprog er en fundamental del af at kunne begå sig. Du bruger det til at kommunikere, danne og fastholde relationer, samt for at kunne indgå i fællesskabet. Børn udvikler deres sprog i fællesskab med andre børn, i deres nære relationer og i samspillet med det pædagogiske personale. I forlængelse af personalets deltagelse i kurset, er vi blevet mere opmærksomme på, hvordan vi skaber sprog i hverdagen, f.eks. i garderoben, på gåturen når man ser en larve m.m. Vi er blevet mere nysgerrige på, hvordan vi kan gribe børn og deres sprogudvikling langt før de starter i børnehaven og ikke først inden de skal videre i skole. Det fysiske sprog miljø vil stadig have vores opmærksomhed, og gennem øget samarbejde med logopæd, vil vi stadig have fokus på forældre samarbejdsdelen.

Da størstedelen af personalegruppen har været på Thea Thyrrer Sørensen's kursus omkring tilknytning og dannelse som neuropsykologisk tilgang til vores pædagogiske grundlag, har vi arbejdet på at få implementeret et fornyet børnesyn. Vi har arbejdet med hvordan vi kunne møde børnene på de forskellige niveauer (sansende, følede, kognitive), samt hvordan vi som voksne tilpasser os børnene, hvis tilgangen ikke har været den rigtige. Vi har været opmærksomme på hvordan vi har kunnet hjælpe børnene med at nå deres fulde potentiale, så vi har kunnet skabe et bedre grundlag for udvikling. Vores fokus har været og vil fortsat være på legen, at møde børnene på rette niveau, samt på nervesystemer og deres afsmittende effekt – børn, personaler og forældre iblandt

Vi har haft et ønske om at skabe et større fokus på vores forældresamarbejde, Vores syn er at et godt samarbejde mellem institution og hjem giver en god grobund for børns udvikling, og gør det nemmere at have de svære samtaler der evt. kan opstå. Derudover har vi haft et ønske om at åbne forældrenes syn for at deres børns udvikling er en fælles indsats, forstået på den måde at der skal arbejdes med de forskellige tiltag både i institution og hjem for den mest optimale udvikling. Vi har derfor gjort meget ud af at invitere forældrene med til vores FKI møder, samt oprettelse af sprogcafé med logopæden. Vi har afholdt fælles bestyrelses- og personalemøde, med pædagogisk indhold. Derudover har vi afholdt forskellige arrangementer, som spiseaftner for hele familien, stueforældremøder, forældremøde sammen med dagplejen, med oplæg af udefrakommende foredragsholder, sommerarrangementet Royal Side Run med inddragelse af lokalmiljøet, hvor vi opfordrede forældre til at deltage også i planlægning, forberedelse og udførelse. Vi vil fremover arbejde med hvordan vi engagerer forældre i de forskellige tiltag.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

De evalueringer vi har foretaget os er blevet små justeret og tilpasset undervejs i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan og i de pædagogiske forløb vi har afholdt.

Under vores seneste projekt-evaluering, er vi blevet opmærksomme på betydningen af hvordan vi evaluerer, hvordan vi bruger evalueringen fremadrettet, samt at vi skal være meget skarpere på hvordan vi får evalueret på vores projekter.

Vi har bl.a. gjort det ved at slutte vores fælles projekt af med et evalueringsmøde kort efter afholdelsen af projektet, så de justeringer vi vil foretage til næste gang, ligger friskt i vores erindring. Vi har undervejs hele tiden haft fokus på hvordan vi kunne optimere vores arbejde og struktur. Vi har erfaret at ved at afholde evalueringsmøder kort efter projekter, samt at når vi får nedskrevet stikord inden evalueringen giver det os mulighed for at lave en mere dybdegående evaluering.

Vi er undervejs med en plan for mere struktureret evalueringskultur, der falder naturlig i hverdagen. Vi oplever at det nemt er denne del vi "springer over", og derfor skal opfinde den dybe tallerken igen næste gang vi står i lignende projekter. Bl. a. vil vi se på om video kan implementeres mere naturligt, via den læring vi får fra "sprogklar". Vi har også haft personale på uddannelse om evalueringskultur.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

På baggrund af vores fælles pædagogiske kompetenceudvikling, inden for både sprog, krop, sanser og bevægelse, samt tilegnelse af viden om børns tilknytningsmønstre og neuropsykologiske udvikling, er vi påbegyndt en ny version af vores lokale skriftlige læreplan. Dette da vi har tilegnet os nye erfaringer, og derfor gerne vil lave en evaluering på om den nuværende lokale læreplan stemmer overens med den måde vi arbejder på i dag.

Vi påbegyndte arbejdet med version 2.0 af vores lokale skriftlige læreplan, ved at afholde en fælles pædagogisk lørdag for alle 3 afdelinger. Her blev personalet opdelt i grupper på tværs af afdelinger, samt vuggestue/børnehave, hvor hver enkelt gruppe fik en del af læreplanen de skulle evaluere og koble vores nye viden på. Vi havde fokus på at personalerne skulle danne nogle fælles refleksioner i gruppen, som vi efterfølgende delte i plenum med de andre grupper.

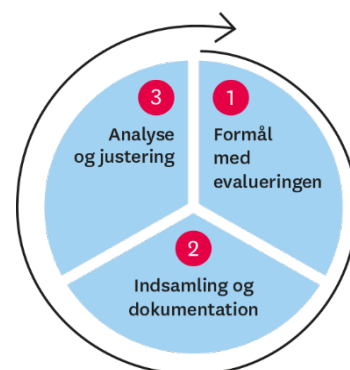
Resten af året vil nogle af vores personalemøder være præget af det videre arbejde med version 2.0.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.

Dagtilbudslovens § 8, stk. 8

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her er to eksempler på evalueringer vi har gennemført og ændret struktur ud fra:

Formålet var at have et større fokus på sprogudvikling, samt være nysgerrige på hvordan vi kunne skabe en større flade at arbejde på, med henblik på at få meget mere forældresamarbejde ind over børnenes sprogudvikling.

Formålet var i dette tilfælde dels at skabe den bedst mulige overgang for børn og forældre, fra vuggestue til børnehave, samt at skabe plads til de mange børn på kommunens venteliste,

---

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

I forbindelse med kurset *Sprogklar* har vi optaget videoer af os selv mens vi har arbejdet med børn og sprog, og har derefter evalueret og fået video feedback på det arbejde vi lavede.

Derudover har vi haft tæt sparring og afholdt møder med den tilknyttede logopæd, i forbindelse med oprettelsen af sprogcafé.

Vi havde erfaringer fra tidligere med en velfungerende og meget populær "udflugtsgruppe", der hver formiddag gik i børnehaven, og havde indrettet egen stue her, med lidt anderledes læringsmiljø, lidt højere krav til selvhjulpenhed, samt lidt større mulighed for at arbejde med regler, rutiner og rammer.

Vi nedsatte os et lille udvalg af, dels vuggestuepersonale der havde arbejdet med denne børnegruppe dels, børnehavevoksne der havde arbejdet med de nye børn der kom til børnehaven fra vuggestue.

Vi havde forskellige scenarier oppe og vende – at lade de store vuggebørn flytte tidligere til en gruppe af de mindste børnehavebørn, at lade børnehavepersonale indgå i vuggestuen om eftermiddagen, for at skabe kendte voksne.

Erfaringer fortalte os at arbejdet med overgangen ikke fungerede optimalt efter at gruppen kom tilbage og fik base i vuggestuen. Selve planlægningen af overgange fyldte mere end det regulære arbejde med børnene.

Gruppen af børn optog fysisk plads, og skabte frustrationer i vuggestuen, både hos børn og voksne.

Vuggestuen kom til at mangle rum til at fordele børnene fra de eksisterende basegrupper

Det skabte forstyrrelse, på basestuerne, når de store skulle ind og ud for at blive skiftet, hente mad og andet i løbet af dagen.

Børnehaven oplevede samtidigt at det blev skrøbeligt personalemæssigt at opretholde fem børnegrupper med færre børn.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi er blevet opmærksomme på, at sprogudvikling kan laves mange flere steder end først antaget, at vi kan fylde mange flere ord på vores hverdagstale, og at det kan gøres på mange flere måder end ved f.eks. at afholde samling. Derudover blev vi bevidste om, hvor meget forældresamarbejdet har af betydning for sprogudviklingen.

Hvor det tidligere oplevedes at vuggebørn gled naturligt over i børnehaven, blev det nu mere arrangeret, og dermed mere utrygt, for både børn og forældre.

Når vi udnytter vores fysiske rammer anderledes, har det direkte betydning for det enkelte barn.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi planlagde derfor flere møder med vores tilknyttede logopæd, med henblik på at have samtale om hvordan vi får inddraget forældrene mere. Det tætte samarbejde har resulteret i opstarten af en sprogcafé der bliver afholdt hver anden uge. Her kan forældrene booke sig ind på tider, hvor de kan mødes med logopæden og få nogle arbejdsredskaber de kan bruge derhjemme. Alle aftaler og materialer der bliver lavet i sprogcaféen, bliver videresendt til det pædagogiske personale, så vi kan støtte op omkring det fokus de har på sprog i hjemmet. Vi er blevet meget mere bevidste om at børns udvikling sker i alle deres rum, dvs. nære familie relationer, når der er med det pædagogiske personale, og når de er en del af et børnefællesskab.

Ud fra de samlede erfaringer besluttede vi at gå tilbage en "Blå Gruppe" af vuggestuebørn, der indrettede egen stue i børnehaven.

Strukturændre i børnehaven fra fem til fire grupper. Det har givet mere koncentreret voksen tid til børnehavegrupperne.

Stolte vuggebørn der tydeligt vokser i at følge regler og rutiner, være selvhjulpne, være trygge ved omgivelser og voksne i børnehaven. Forældre der er trygge ved overgangen

Et motorikrum tilbage til vuggestuen, så en ekstra gruppe børn kan tages ud fra basestuerne hver dag.

Dermed mere ro og rum til alders- og udviklingsmæssigt relevant pædagogisk arbejde.

Nedskrivning af kommunens venteliste

Optimal udnyttelse af vores gode fysiske forhold.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Et godt samarbejde mellem forældre og pædagogisk personale skaber sammenhæng i børns liv på tværs af hjem og dagtilbud. Et godt samarbejde mellem dagtilbud og hjem øger både det pædagogiske personales og forældres indsigt i barnets liv, og det skærper opmærksomheden omkring barnets perspektiver. Det skaber trivsel, læring, udvikling og dannelse for det enkelte barn.” Kort om forældresamarbejde, Danmarks evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet, 2019

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen er på flere bestyrelsesmøder blevet inddraget i vores processer omkring den pædagogiske læreplan, og haft mulighed for at kommentere på indholdet. Derudover har formanden haft mulighed for at skrive tilføjelser, samt komme med kommentarer/holdninger til indholdet og formen.

Vi har afholdt fælles møde med både bestyrelse og personale, og agter at gøre dette fremadrettet.

Det fremadrettede arbejde

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, side 50.

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil have større fokus på overgange. Børn oplever mange skift i løbet af de første år af deres liv. Vi vil videreudvikle på hvordan vi kan arbejde mere med overgangene, så de bliver mere udvaskede og derfor ikke føles så voldsomme for børn og forældre når de skifter fra hjem/sundhedspleje-vuggestue, vuggestue-børnehave, børnehave-skolegruppe, skolegruppe-skolen.

Vi vil fokusere på hvordan vi kan skabe større læring uden for de opsatte hverdagsrammer, som f.eks. samling, borddækning m.m., eller netop i hverdagsrutinerne. Vi vil have større fokus på at læring fylder hele dagen, også i ydertimerne og når vi er fælles på legepladserne.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

”At evaluere handler om at blive klogere på, hvordan det, man gør, virker. Så når den styrkede pædagogiske læreplan formulerer, at det er en opgave for den pædagogiske leder at skabe en evalueringskultur, handler det om netop det. At skabe en kultur, hvor det er en grundlæggende værdi og praksis, at man i dagtilbuddet løbende bliver klogere på, hvordan sammenhængen er mellem læringsmiljøet og børnenes liv.” – Signe Bohm, Chef for dagtilbud, Danmarks evalueringsinstitut

Vi kan bruge evalueringsprocesserne til at blive bedre til vores arbejde. Ved at evaluere får vi implementeret faglige didaktiske samtaler, fælles overvejelser, samt delt vores læring. For at bevæge os videre i vores pædagogiske arbejde er evalueringen af vores projekter, om de er store eller små, fundamentale. Når vi evaluerer lærer vi mere om vores arbejdsindsatser, samt giver det et blik for hvilke processer der giver børnene mest muligt udbytte.

Vi ønsker at benytte os meget mere af evaluering som et arbejdsredskab. Vi vil blive bedre til at få det implementeret som en del af hverdagen, så det bliver en naturlig proces i vores arbejde. Vi vil være bedre til at inddrage evaluering som en fast del af personalemøderne, samt give plads og tiden til at evaluere projekter når de er færdige. Vi ønsker at brede evalueringen ud i hverdagen, og bruge den som en positiv del af vores hverdagsarbejde, hvor vi kan udvikle os videre ved at evaluere, vurdere og have fagligt didaktiske diskussioner.

I forbindelse med kurset *Sprogklar* er vi blevet opmærksomme på hvordan vi kan benytte os af videooptagelser og video feedback/evaluering. Vi vil derfor være mere nysgerrige på, hvordan vi kan inddrage det som en del af vores kommende evalueringskultur, og skabe rum og tid til at vi fælles kan observere, diskutere og evaluere. At vi bliver bedre til at få øjnene op for det der lykkes godt i hverdagen, og vi derfor skal gøre mere af

---

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil fortsætte arbejdet med at redigere version 2.0 af vores læreplan, i forhold til de nye kompetenceudviklinger vi fælles i personalegruppen har gjort os. Derudover vil vi skabe en større opmærksomhed omkring vores evalueringskultur ved at genlæse punktet omkring evalueringskultur, da vi gennem arbejdet med denne evaluering er blevet opmærksomme på, at vi ikke altid får evalueret vores projekter og fælles udvikling.